

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 października 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z wniosku M. S. o zwolnienie z funkcji kuratora i przyznanie wynagrodzenia, oddalił wniosek w całości.

Podejmując orzeczenie Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 2 października 2015 roku kurator (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością M. S. złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji kuratora (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz o przyznanie wynagrodzenia za czas sprawowania tej funkcji.

Sąd I instancji wskazał, iż oświadczenie M. S. o rezygnacji z pełnienia funkcji kuratora przedmiotowej spółki uznane zostało jako wniosek kuratora o zwolnienie z pełnionej funkcji.

Sąd Rejonowy ustalił, że postanowieniem z dnia 24 lutego 2015 roku na podstawie art. 42 k.c. M. S. został ustanowiony kuratorem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w celu podjęcia działań zmierzających do powołania organów osoby prawnej, a w razie potrzeby do jej likwidacji. W dniu 5 marca 2015 roku kurator wskazał, iż zwołane przez niego Walne Zgromadzenie Wspólników nie podjęło uchwał dotyczących wyboru organów i w związku z tym wniósł o wszczęcie z urzędu postępowania o rozwiązanie spółki bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego w trybie art. 25 a i dalszych ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Wówczas M. S. był jedynym wspólnikiem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 12 marca 2015 roku zostało wszczęte postępowanie o rozwiązanie Spółki bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i wykreślenie z urzędu na podstawie art. 25a ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS. Postępowanie to zostało umorzone postanowieniem z dnia 24 września 2015 roku, a kurator został zobowiązany ponownie do wszczęcia czynności mających na celu wybór organów spółki bądź jej likwidację. W dniu 25 maja 2015 roku M. S. sprzedał należące do niego udziały w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz spółki prawa F. (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 2 października 2015 roku. M. S., działając jako kurator przedmiotowej spółki, zwołał Zgromadzenie Wspólników na dzień 16 października 2015 roku. Wezwanie wysłał w dniu 2 października 2015 roku za pośrednictwem P. na adres Spółki – udziałowca w M..

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Rejonowy uznał, iż wniosek M. S. o zwolnienie go z pełnionej funkcji jest przedwczesny.

Sąd I instancji podniósł, iż M. S. został wyznaczony kuratorem dla (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w trybie art. 42 k.c., a zatem powinien postarać się niezwłocznie o powołanie organów osoby prawnej, a w razie potrzeby o jej likwidację. M. S. dokonał żądanych czynności jedynie wobec samego siebie, kiedy był jedynym wspólnikiem Spółki. Zobowiązany do podjęcia dalszych czynności wobec nowego wspólnika zwołał w dniu 2 października 2015 roku Walne Zgromadzenie Wspólników na dzień 16 października 2015 roku, które się jeszcze nie odbyło i trudno stwierdzić jaki będzie jego rezultat. W sytuacji gdy nie dojdzie do wyboru władz Spółki kurator ma obowiązek złożyć do sądu wniosek o jej likwidację.

Sąd Rejonowy wskazał, że M. S. jest jedyną osobą, która ma kontakt z nowym właścicielem udziałów w Spółce. Wobec tego, iż nowy udziałowiec nie dokonał zmian w zapisach KRS i Spółka w dalszym ciągu nie ma organów ją reprezentujących potrzebny jest kurator w trybie art. 42 k.c. Jedyną właściwą osobą, znającą nowego właściciela udziałów oraz znającą stan spółki i zasady jej funkcjonowania jest były właściciel udziałów oraz prezes – M. S..

Wobec powyższego Sąd I instancji odmówił zwolnienia M. S. z pełnionej funkcji kuratora (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Sąd Rejonowy oddalił też wniosek kuratora o przyznanie wynagrodzenia z uwagi na to, iż powinno być ono pokryte z majątku Spółki dotyczy bowiem głównie czynności, gdy kurator był jej udziałowcem. Ponadto czynności kuratora nie zostały zakończone.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył wnioskodawca – M. S..

Zaskarżonemu postanowieniu skarżący zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez przyjęcie, że rezygnacja kuratora z funkcji nie skutkuje wygaśnięciem mandatu ex lege, a jedynie jest wnioskiem o zwolnienie z funkcji kuratora;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez uznanie, że jednorazowe wykonanie przez kuratora nakazanych czynności nie jest spełnieniem nałożonego na niego obowiązku i nie uzasadnia jego odwołania, gdy kurator uzna, że jego misja się wyczerpała;
3. błędną ocenę stanu faktycznego i uznanie, że odwołanie kuratora po nieudanej próbie zarówno powołania Zarządu jak i wykreśleniu spółki jest przedwczesne;
4. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez uznanie, że w spółce, w której istnieje ustawowy organ (zgromadzenie wspólników) w osobie nowego wspólnika, zachodzi konieczność ustanowienia kuratora i nieodwołanie go z funkcji pomimo jego rezygnacji;
5. oparcie postanowienia na błędnych przesłankach polegających na przyjęciu, że:
 - a) pomimo złożenia rezygnacji wnioskodawca ma jakiegokolwiek podstawy działania jako kurator spółki w tej liczbie otwieranie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników,
 - b) wnioskodawca posiada kontakt z nowym właścicielem udziałów,
 - c) wnioskodawca posiada znajomość aktualnego stanu spółki;
6. brak uzasadnienia odmowy przyznania wynagrodzenia.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie powyższego postanowienia i stwierdzenie wygaśnięcia jego mandatu jako kuratora spółki, a także przyznanie stosownego wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest niezasadna.

Nie zasługują na uwzględnienie podniesione przez skarżącego w apelacji zarzuty naruszenia prawa procesowego i materialnego.

Wskazać należy, iż kurator jest przedstawicielem ustawowym osoby prawnej, dla której został ustanowiony, działa w jej imieniu i na jej rzecz. Zakres kompetencji kuratora jest jednak ograniczony do ściśle oznaczonych czynności w wydanym przez sąd postanowieniu (art. 604 k.p.c.), które muszą się jednocześnie mieścić w granicach określonych przez art. 42 § 2 k.c. Przepis ten daje kuratorowi kompetencje do podejmowania czynności, które doprowadzą osobę prawną do stanu, w którym będzie mogła ona działać przez swoje organy, albo - w razie niepowodzenia, braku szans na powołanie organów - do podjęcia starań o likwidację podmiotu. W konsekwencji kuratorowi udzielono uprawnień do występowania w imieniu osoby prawnej w każdej sytuacji, w której istnieje konieczność urzeczywistnienia powierzonych mu zadań względem podmiotu pozostającego pod kuratelą. Wprawdzie zakres kompetencji kuratora jest ograniczony do czynności wymienionych

w art. 42 § 2 k.c., niemniej jednak judykatura wyraźnie skłania się do interpretacji tego zakresu w kontekście czynności niezbędnych z punktu widzenia urzeczywistnienia celów, do osiągnięcia których mają zmierzać działania kuratora określone w tym przepisie (por. uchwała SN z 5 grudnia 2014 roku, III CZP 101/14; postanowienie SN z 30 maja 2008 roku, III CZP 40/08 i uchwała SN z 8 marca 2012 roku, III CZP 95/11). Wyrazem tej tendencji jest również uznanie art. 42 § 2 k.c. za samoistną podstawę prawną dla uprawnień kuratora do zainicjowania przed sądem postępowania, którego celem jest wszczęcie procedury likwidacji osoby prawnej (tak uchwała SN z 8 marca 2012 roku, III CZP 95/11).

Z analizy akt niniejszego postępowania wynika, że M. S. został ustanowiony kuratorem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 24 lutego 2015 roku w sprawie sygn. akt XX Ns – Rej. KRS (...), a jego upoważnienie obejmuje podjęcie działań zmierzających do powołania organów osoby prawnej, a w razie potrzeby do jej likwidacji. Upoważnienie to niewątpliwie obejmuje uprawnienie wskazane w art. 42 § 2 k.c.

Zasadnie zatem Sąd Rejonowy uznał, iż wniosek kuratora o zwolnienie z tej funkcji jest przedwczesny. O ile można uznać, że kurator poczynił starania by doprowadzić do powołania zarządu Spółki, zwołując Zgromadzenie Wspólników na dzień 4 marca

2015 roku i na dzień 16 października 2015 roku zgromadzenie, o tyle nie można podzielić stanowiska kuratora, że wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z tej funkcji. Zasadnie Sąd Rejonowy uznał, iż w niniejszej sprawie kurator nie wypełnił do końca nałożonych na niego obowiązków wynikających z art. 42 § 2 k.c. W ocenie Sądu odwoławczego wobec braku możliwości powołania zarządu spółki zaktualizował się kolejny obowiązek kuratora, tj. podjęcie czynności niezbędnych do likwidacji spółki. Sąd Okręgowy aprobuje stanowisko wypracowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które wyraźnie wskazuje, że art. 42

§ 2 k.c. daje kuratorowi legitymację do wystąpienia do sądu o rozwiązanie spółki i ustanowienie likwidatora (por. uchwała SN - Izba Cywilna z dnia 8 marca 2012 roku, w sprawie sygn. akt III CZP 95/11, opubl. Legalis).

Kurator ma co do zasady doprowadzić do powołania organów spółki i wówczas ustalby cel, dla którego został powołany. W przypadku rozwiązania spółki najwcześniej powołanie likwidatora prowadziłoby do zwolnienia kuratora z tej funkcji. Powyższe wynika także z założenia, że pozycja likwidatora w spółce może odpowiadać pozycji zarządu (członka zarządu w przypadku powołania kilku likwidatorów) skoro z chwilą otwarcia likwidacji (art. 274 § 1 k.s.h.) ustaje zarząd jako organ spółki, a zasadą jest, że likwidatorami są członkowie zarządu (art. 276 § 1 k.s.h.). Uwzględniając różnice pomiędzy spółką a spółką w likwidacji można zatem wyprowadzić wniosek, że najwcześniej po ustanowieniu likwidatora kurator mógłby zostać zwolniony z pełnionej funkcji.

Nie można także zgodzić się z wnioskodawcą – kuratorem M. S., że toczyło się już postępowanie likwidacyjne (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. Wprawdzie w dniu 12 marca 2015 roku zostało wszczęte postępowanie o rozwiązanie spółki bez przeprowadzania likwidacji i wykreślenie

z urzędu na podstawie art. 25a ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS, jednak zostało umorzone ono postanowieniem z dnia 24 września 2015 roku. W toku postępowania sąd rejestrowy ustalił, że spółka posiada majątek w postaci przyczepy ciężarowej o numerze rejestracyjnym (...) (rok produkcji 2008), samochodu ciężarowego marki F. (...) o numerze (...) (rok produkcji 2003), (...) o numerze rejestracyjnym (...) (rok produkcji 2005). Ponadto w dniu 27 lipca 2015 roku zgłosił się wierzyciel spółki – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, który oświadczył, iż przysługuje mu wierzytelność wobec spółki wynikająca z niezapłaconych faktur. Postępowanie to wykazało niezbicie konieczność przeprowadzenia likwidacji Spółki w celu zakończenia jej interesów, spieniężenia majątku i proporcjonalnego zaspokojenia wierzycieli.

Prawidłowo Sąd Rejonowy ustalił ponadto, że M. S. jest jedyną osobą, która ma kontakt z nowym właścicielem udziałów w Spółce, skoro reprezentował nowego udziałowca przy umowie sprzedaży udziałów. Ponadto M. S. od początku istnienia Spółki był z nią związany, początkowo jako reprezentant jednego ze współników, następnie jako Prezes zarządu i współnik.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia i zwolnienia M. S. z pełnionej funkcji kuratora (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Trafnie także Sąd Rejonowy oddalił wniosek kuratora o przyznanie wynagrodzenia. Podzielając argumenty wskazane przez Sąd I instancji dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z art. 179 § 2 k.r.o. kuratorowi nie przyznaje się wynagrodzenia, jeżeli nakład pracy kuratora jest nieznaczny, a sprawowanie kurateli czyni zadość zasadom współzycia społecznego.

M. S. pełniąc funkcję kuratora Spółki jedynie dwukrotnie zwołał Zgromadzenie Wspólników, zatem nakład jego pracy nie był znaczny. Pełnienie przez niego jako byłego Prezesa Zarządu Spółki i byłego współnika funkcji kuratora czyni zadość zasadom współzycia społecznego, w szczególności zasadzie odpowiedzialności za utworzoną osobę prawną.

Nie znajdując podstaw do wzruszenia zaskarżonego postanowienia, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 7 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2014, poz. 121, ze zm.) i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.